

حق زارعانه و تاثیر آن بر مالکیت

مؤلف
فرهنگ حاجی زاده

www.ketab.ir

انتشارات قانون یار

۱۴۰۱

سرشناسه	: حاجی زاده، فرهنگ، ۱۳۶۶ -
عنوان قراردادی	: ایران، قوانین و احکام Iran. Laws, etc
عنوان و نام پدیدآور	: حق زارعانه و تاثیر آن بر مالکیت/ مولف فرهنگ حاجی زاده.
مشخصات نشر	: تهران: انتشارات قانون یار، ۱۴۰۱.
مشخصات ظاهری	: ۱۴۰ ص: جدول.
شابک	: 978-622-229-607-0
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
یادداشت	: کتابنامه: ص. [۱۳۱]-۱۳۸.
موضوع	: کشاورزان -- وضع حقوقی و قوانین -- ایران Farmers -- Legal status, laws, etc.--Iran کشاورزی -- قوانین و مقررات -- ایران Agricultural laws and legislation -- Iran مزرعه‌ها -- اجاره -- قوانین و مقررات -- ایران Farm tenancy -- Law and legislation-- Iran
رده بندی کنگره	: ۷۸KMH
رده بندی دیویی	: ۵۵۰۷۶/۳۳۳
شماره کتابشناسی ملی	: ۱۰۸۴۳۹۷
اطلاعات رکورد کتابشناسی	: فیبا

انتشارات قانون یار

حق زارعانه و تاثیر آن بر مالکیت

تالیف: فرهنگ حاجی زاده

ناشر: قانون یار

نوبت چاپ: اول - ۱۴۰۱

شمارگان: ۱۱۰ جلد

قیمت: ۲۰۰۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۲۲۹-۶۰۷-۰

(تمامی حقوق مادی این کتاب محفوظ بوده و متعلق به انتشارات قانون یار می باشد)

مرکز پخش: تهران، میدان انقلاب، خ منیری جاوید، مرکز پخش قانون یار ۵۲۶ و ۶۶۹۷۹۵۱۹

فهرست مطالب

۱۱.....	پیشگفتار.....
۱۳.....	مقدمه.....

فصل اول

۱۷.....	مفاهیم و مبانی.....
۱۷.....	مبحث اول: مفاهیم.....
۱۷.....	گفتار اول: مفهوم اصلاحات ارضی.....
۱۸.....	گفتار دوم: تاریخچه اجرای اصلاحات ارضی.....
۲۰.....	گفتار سوم: تعریف انواع اراضی.....
۲۰.....	بند ۱: اراضی بایر.....
۲۳.....	بند ۲: اراضی دایر.....
۲۴.....	بند ۳: اراضی موات.....
۲۶.....	بند ۴: اراضی وقفی.....
۲۸.....	بند ۵: اراضی مجهول المالک.....
۳۱.....	بند ۶: اراضی آیش.....
۳۱.....	بند ۷: اراضی خالصه.....
۳۳.....	بند ۸: بیشه یا قلمستان.....
۳۳.....	بند ۹: باغ میوه.....
۳۴.....	گفتار چهارم: اصطلاحات خاص کشاورزی و مفاهیم هر کدام.....
۳۴.....	بند ۱: نسق زراعی.....
۳۵.....	بند ۲: زارع.....
۳۶.....	بند ۳: مالک.....
۳۷.....	بند ۴: مالکیت.....
۳۸.....	بند ۵: گاوبندی.....

- بند ۶: بنه..... ۳۸
- بند ۷: حق..... ۴۰
- بند ۸: حق آب و گل..... ۴۱
- بند ۹: حقابه..... ۴۲
- مبحث دوم: مبانی اصلاحات ارضی..... ۴۳
- گفتار اول: عوامل خارجی..... ۴۳
- گفتار دوم: عوامل داخلی..... ۴۵

فصل دوم

- تبیین مالکیت..... ۴۹
- مبحث اول: بررسی مفهوم مالکیت..... ۴۹
- گفتار اول: مفهوم مالکیت..... ۴۹
- گفتار دوم: اصل تسلیط و حمایت از حق مالکیت خصوصی..... ۵۲
- گفتار سوم: محدودیت های وارده بر حق مالکیت خصوصی..... ۵۵
- مبحث دوم: اشکال بهره برداری از زمین و شکل گیری نسق های زراعی..... ۶۰
- گفتار اول: اشکال بهره برداری از زمین..... ۶۰
- بند ۱: بهره برداری رعیتی..... ۶۰
- بند ۲: بهره برداری ملکی..... ۶۲
- بند ۳: بهره برداری اجاره های..... ۶۳
- بند ۴: بهره برداری های مختلط..... ۶۴
- گفتار دوم: شکل گیری نسق های زراعی..... ۶۴
- بند ۱: مفهوم نسق..... ۶۴
- بند ۲: مبانی نظری نسق..... ۶۶
- گفتار سوم: روابط مالک و زارع..... ۷۲
- بند ۱: وظایف و حقوق مالک و زارع..... ۷۲

پیشگفتار

در تبدیل اراضی مختلف به مزارع حاصل خیز و ثمر، نیروی انسانی فعال، مهم‌ترین رکن می‌باشد که با تلاش خود و رنج و سختی‌هایی که در این زمینه متحمل می‌شود صاحب حقوقی می‌شود که فرایند شکل‌گیری و ویژگی‌های آن و همچنین تأثیر آن بر مالکیت مستلزم تحقیق و بررسی است. از طرف دیگر بهره‌مندی مالک از دسترنج زارع بدون هیچ‌گونه رنج و زحمتی به دور از عدل و انصاف و مخالف با اصول حقوقی و عرف می‌باشد. هر چند در قانون موضوعه ما در این زمینه حکم صریحی وجود ندارد اما به حکم عرف و عادت که اساس و پایه روابط بین مالک و زارع را از سابق تا به امروز تشکیل داده، این حق که در نقاط مختلف ایران تحت عناوین مختلفی همچون: حق نسق زراعی، حق کارانه، حق آبادانی، حق تصرف، حق ریشه، حق آب و گل، حق بنه، حق تبر تراشی، حق دسترنج (عنتی)، حق گاو‌بندی و... موسوم است، برای زارع ایجاد و با حمایت قوانین پراکنده مصوب قابل دریافت است. در واقع این حق مشابه حق کسب و پیشه و حق سرقتی در تجارت است و قانون و عرف نیز آن را برای صاحبان آن به رسمیت شناخته و همچنین قابل به ارث رسیدن به ورثه نیز می‌باشد. در این کتاب هدف آن است تا با بررسی ابعاد حقوقی حقوق متعلق به زمین زراعی از جمله: حق زارعانه، حق ریشه و شناسایی منشأ و مبانی ایجاد کننده آن و تأثیر آن بر مالکیت هرگونه ابهام ناشی از تعارض و تناقض در دیدگاه‌های موجود که بعضاً منتج به صدور آراء قضایی متناقض می‌گردد، را تشریح نموده و راهکارهایی را در حد توان جهت اختلافات مابین زارعین و مالکین ارائه گردد.